

# beschikking

## RECHTBANK AMSTERDAM

Afdeling privaatrecht Team Familie & Jeugd

zaaknummer / rekestnummer: C/13/714770 / FA RK 22-1431

**Beschikking van 28 november 2022 betreffende wijziging van de akte van de burgerlijke stand als bedoeld in artikel 1:24 van het Burgerlijk Wetboek**

in de zaak van:

[REDACTED]  
wonende te Amsterdam,  
verzoekende partij,  
hierna te noemen: verzoeker,  
advocaat mr. R.J. Blauwhoff te Amsterdam,

tegen

het openbaar ministerie te Amsterdam,  
ververende partij.

Als belanghebbende is aangemerkt:

de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Amsterdam,  
zetelende te Amsterdam,  
hierna te noemen: de ambtenaar.

### 1. De procedure

1.1. De rechtbank heeft kennisgenomen van de stukken, waaronder:

- het verzoek van de man, ingekomen op 1 maart 2022;
- de correspondentie, waaronder met name:
  - de brief van de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente Amsterdam van 22 april 2022;
  - de schriftelijke conclusie van het openbaar ministerie van 12 juli 2022.

1.2. De mondelinge behandeling achter gesloten deuren heeft plaatsgevonden op 12 oktober 2022. Verschenen zijn: verzoeker met zijn advocaat en de ambtenaar, [REDACTED]. Van de zijde van verzoeker zijn pleitnotities overgelegd waaruit een samenvatting is voorgedragen.

### 2. De feiten

2.1. Verzoeker is op [REDACTED] geboren te Amsterdam uit het huwelijk van [REDACTED] [REDACTED]. Van de geboorte is een akte opgemaakt met nummer [REDACTED].

- 2.2. De ouders van verzoeker hadden ten tijde van de geboorteangifte allebei zowel de Nederlandse als de Portugese nationaliteit.
- 2.3. Verzoeker heeft thans zowel de Nederlandse als de Portugese nationaliteit.
- 2.4. In Portugal is verzoeker geregistreerd onder de naam [REDACTED]. Deze naam staat ook in zijn Portugese paspoort.
- 2.5. De zuster van verzoeker is op [REDACTED] geboren te [REDACTED], Portugal. Zij is zowel in Portugal als in Nederland geregistreerd met de geslachtsnaam [REDACTED].

### 3. Het verzoek en de reacties van de ambtenaar en het openbaar ministerie

- 3.1. Het verzoek strekt ertoe dat de rechtbank zal gelasten dat in het register van geboorten van de gemeente Amsterdam de geboorteakte van verzoeker zal worden verbeterd, in die zin dat daarin de geslachtsnaam [REDACTED] wordt vermeld. Verzoeker stelt hierbij belang te hebben, aangezien de op zijn geboorteakte voorkomende geslachtsnaam niet overeenkomt met de vermelding van zijn namen in het Portugese Registro Civil. Daarnaast draagt zijn zuster wel beide namen. Het is in strijd met de wetgeving dat er geen eenheid van naam in het gezin van verzoeker is, aldus verzoeker. Verzoeker heeft een beroep gedaan op artikel 8 EVRM en heeft aangevoerd dat wat het namenrecht betreft sprake kan zijn van een ongerechtvaardigde inmenging in het recht op privé- en gezinsleven als er sprake is van een voldoende 'ernstig ongemak'. Ook beroept verzoeker zich op de rechtsontwikkelingen op het gebied van namenrecht in het Europese recht, onder meer het arrest 'Freitag'. Verzoeker heeft in het verleden meerdere keren gebruik gemaakt van het vrij verkeer van personen en in beide landen gewoond. Hij wil zich opnieuw in Portugal kunnen vestigen zonder dat er vragen ontstaan over zijn identiteit door het verschil in achternamen op zijn documenten.
- 3.2. De ambtenaar heeft geen bezwaar tegen aanpassing van de geboorteakte. Wel merkt de ambtenaar – kort weergegeven – op dat de rechtbank wel de vraag moet beantwoorden of de verbetering van de geboorteakte een gevolg is van een erkenning van een Portugese naam met terugwerkende kracht, dan wel een naamswijziging. Een verbetering van de akte werkt terug tot de geboorte van de man, wat als nadeel heeft dat het dan de vraag is of documenten uit het verleden rechtsgeldig blijven, aldus de ambtenaar.
- 3.3. Het openbaar ministerie deelt mee zich met het standpunt van de ambtenaar te kunnen verenigen en zich te refereren aan het oordeel van de rechtbank.

### 4. De beoordeling

#### *Rechtsmacht en toepasselijk recht*

- 4.1. Nu verzoeker in Nederland woont, heeft de Nederlandse rechter rechtsmacht op grond van artikel 3 aanhef en onder a van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.
- 4.2. Nu het verzoek strekt tot verbetering van een in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand opgenomen akte zal Nederlands recht worden toegepast.

#### *Inhoudelijke beoordeling*

- 4.3. Op grond van artikel 1:24, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek (BW) kan aanvulling van een register van de burgerlijke stand met een daarin ontbrekende akte of latere vermelding, doorhaling van een daarin ten onrechte voorkomende akte of latere vermelding, of verbetering van een daarin voorkomende akte of latere vermelding die onvolledig is of een misslag bevat, op verzoek van belanghebbenden of van het openbaar ministerie worden gelast door de rechtbank.

- 4.4. Verzoeker verzoekt in zijn verzoekschrift de ambtenaar te gelasten de geboorteakte te verbeteren in die zin dat zijn geslachtsnaam [REDACTED] komt te luiden. Ter zitting is toegelicht dat het hem er vooral om gaat dat hij in zijn Nederlandse paspoort dezelfde geslachtsnaam krijgt als in zijn Portugese paspoort en dat niet een erkenning met terugwerkende kracht wordt nagestreefd, ook gelet op de praktische problemen die door de ambtenaar zijn genoemd. De rechtbank vat het verzoek dan ook op als een verzoek tot verbetering, dan wel aanvulling, van de geboorteakte.
- 4.5. Ten aanzien van het verzoek tot verbetering van de geboorteakte overweegt de rechtbank dat de ambtenaar de geboorteakte van verzoeker op grond van de toen geldende wet- en regelgeving heeft opgemaakt, waarbij verzoeker is ingeschreven met de geslachtsnaam [REDACTED] zijnde de geslachtsnaam van zijn vader. Van een kennelijke misslag of verschrijving bij het opmaken van de geboorteakte is dan ook geen sprake. De rechtbank zal dit deel van het verzoek dan ook afwijzen.
- 4.6. Vervolgens moet de rechtbank beoordelen of de geboorteakte dient te worden aangevuld in die zin dat de geslachtsnaam [REDACTED] daarop dient te worden vermeld.
- 4.7. De rechtbank stelt voorop dat wijziging van een geslachtsnaam van een meerderjarige op grond van artikel 1:7 BW mogelijk is op een beperkt aantal gronden en is voorbehouden aan de Koning. Verzoeker heeft meegedeeld dat Dienst Justis hem heeft bevestigd dat een verzoek tot geslachtsnaamwijziging door verzoeker geen kans van slagen heeft. Hij heeft de schriftelijke bevestiging hiervan ook overgelegd, waarin wordt medegedeeld dat het volgens het wetsbesluit geslachtsnaamwijziging niet mogelijk is op meerderjarige leeftijd een geslachtsnaam te wijzigen in de naam die de aanvrager volgens het naamrecht van een ander land heeft.
- 4.8. De rechtbank stelt voorop dat niet lichtvaardig mag worden besloten om geslachtsnamen in een geboorteakte aan te vullen. Gelet op de feiten en omstandigheden van dit geval, is de rechtbank echter van oordeel dat het verzoek tot aanvulling dient te worden toegewezen en zij overweegt daartoe het volgende.
- 4.9. De rechtbank stelt vast dat verzoeker in Nederland niet dezelfde geslachtsnaam heeft als zijn in Portugal geboren zuster die wel de dubbele geslachtsnaam heeft die bestaat uit een combinatie van de namen van hun ouders. Dat de namen niet overeenstemmen, is niet in overeenstemming met artikel 1:5 lid 8 BW waaruit volgt dat wordt gestreefd naar eenheid van naam in hetzelfde gezin.
- 4.10. Verzoeker heeft naar het oordeel van de rechtbank daarnaast voldoende aannemelijk gemaakt dat hij een zwaarwegend belang heeft bij een vermelding in de Nederlandse registers van de burgerlijke stand van zijn in Portugal naar daar geldend recht en gebruik gehanteerde naam [REDACTED]. Verzoeker verblijft afwisselend voor langere tijd in Nederland en Portugal. Het is ook zijn bedoeling om in 2023 met zijn partner en zoon weer in Portugal te gaan wonen. Hij heeft daar vrienden en familie die hij regelmatig opzoekt. Ook heeft verzoeker bankrekeningen in beide landen en heeft hij een onderneming waarvoor hij werkzaam is in Nederland, Portugal en het Verenigd Koninkrijk. De rechtbank acht het aannemelijk dat het huidige verschil tussen de geslachtsnaam in zijn Portugese documenten en de geslachtsnaam in zijn Nederlandse documenten, verzoeker kan belemmeren in het vrij verkeer tussen verschillende lidstaten, namelijk tussen Portugal en Nederland.
- 4.11. Ten slotte verwijst de rechtbank naar het arrest van het Europese Hof van Justitie van 2 oktober 2003, ECLI:EU:C:2003:539 (Garcia Avello) waarin het Hof overweegt dat het discriminatieverbod en het burgerschap van de Unie zich verzetten tegen het weigeren van een naamsveranderingsverzoek wanneer de ouders met dit verzoek willen bewerkstelligen dat de kinderen de geslachtsnaam van de andere lidstaat waarvan zij de nationaliteit bezitten, verkrijgen. In het Besluit geslachtsnaamwijziging is deze mogelijkheid voor ouders van minderjarigen ook opgenomen. Omdat verzoeker meerderjarig is en zijn ouders niet eerder geprobeerd hebben een wijziging te verkrijgen, staat voor hem deze mogelijkheid niet open.

4.12. De rechtbank is van oordeel dat, gelet op het hiervoor genoemde discriminatieverbod en het burgerschap van de Unie als ook op het zwaarwegende belang van verzoeker en het feit dat het huidige verzoek de enige mogelijkheid voor hem is om zijn geslachtsnaam te wijzigen, de verzochte aanvulling toewijsbaar is. De rechtbank zal dit deel van het verzoek dan ook toewijzen en de ambtenaar gelasten de geboorteakte van verzoeker aan te vullen zoals hierna vermeld.

## 5. De beslissing

De rechtbank:

- gelast de ambtenaar tot aanvulling van de akte, nummer [REDACTED] van het jaar [REDACTED] voorkomend in het register van geboorten van de gemeente Amsterdam, over te gaan in die zin dat uit deze akte kenbaar is dat verzoeker de geslachtsnaam [REDACTED] A' voert;
- wijst af het meer of anders verzochte.

Deze beschikking is gegeven door mr. B. de Vos, rechter, en in het openbaar uitgesproken in tegenwoordigheid van mr. T.M.M.P. Westbroek, griffier, op 28 november 2022.



VOOR AFSCHRIFT CONFORM  
De Griffier van Rechtbank Amsterdam

Verzonden op: 28 NOV 2022

Voor zover tegen de beschikking hoger beroep openstaat kan dit via een advocaat worden ingesteld bij het Gerechtshof te Amsterdam (IJDok 20 / Postbus 1312, 1000 BH).

Het beroep moet worden ingesteld:

- door de verzoeker en de in de procedure verschenen belanghebbenden: binnen drie maanden na de dag van de uitspraak,
- door andere belanghebbenden binnen drie maanden na de betekening daarvan of nadat de beschikking hun op andere wijze bekend is geworden.